

๒๙



สามเนรนี้โคธ

(๓)

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย บรรพชิตผู้มีศีลทั้งหลาย เข้าไป
หาสกุลใด มนุษย์ในสกุลนั้นยอมประสพบุญเป็นอันมาก โดยฐานะ
๕ ประการ คือ สมัยใด บรรพชิตผู้มีศีลเข้าไปหาสกุล จิตของ
พวกมนุษย์ ย่อมเลื่อมใส สมัยนั้น สกุลนั้นชื่อว่าปฏิบัติปฏิบัติ
ที่ยังสัตว์ให้เป็นไปพร้อมเพื่อสวรรค์





สามเณรนิโครธ (๓)

๒๕๕

การดำเนินชีวิตให้อยู่รอดปลอดภัยในสังสารวัฏ เราจะ
ต้องรู้ว่าสิ่งไหนเป็นบุญ สิ่งไหนเป็นบาปอกุศล แล้วดำรงตนให้
อยู่ในเส้นทางแห่งบุญ เส้นทางแห่งความดี เพราะถ้าไม่รู้ในสิ่ง
เหล่านี้แล้ว จะทำให้เราพลาดพลั้งไปทำบาปอกุศล ทำให้ชีวิต
มัวหมองได้ เมื่อไม่รู้ก็ต้องแสวงหาผู้รู้ เข้าไปสอบถามในสิ่งที่สงสัย
ที่สำคัญต้องหมั่นเข้าไปหาผู้รู้ภายในคือพระธรรมกาย ด้วยวิธี
การหยุดใจที่ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ แสวงหาความรู้แจ้งที่เกิด
จากปัญญาอันบริสุทธิ์ แล้วเราจะเข้าถึงผู้รู้แจ้งเห็นแจ้งภายใน
และจะได้แนวทางที่ถูกต้องสมบูรณ์

พระลัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ใน กุลสูตร ว่า

“ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย บรรพชิตผู้มีศีลทั้งหลาย เข้าไป
หาสกุลใด มนุษย์ในสกุลนั้นย่อมประสพบุญเป็นอันมาก โดย
ฐานะ ๕ ประการ คือ สมัยใด บรรพชิตผู้มีศีลเข้าไปหาสกุล
จิตของพวกมนุษย์ ย่อมเลื่อมใส สมัยนั้น สกุลนั้นชื่อว่า
ปฏิบัติปฏิบัติทางที่ยังสัตว์ให้เป็นไปพร้อมเพื่อสวรรค์”

สมัยใด บรรพชิตผู้มีศีลเข้าไปหาสกุล พวกมนุษย์พากัน
ลุกต้อนรับ กราบไหว้ ให้อาสนะ สมัยนั้น สกุลนั้นชื่อว่า ปฏิบัติ
ปฏิบัติทางที่ยังสัตว์ให้เป็นไปพร้อมเพื่อเกิดในสกุลสูง

สมัยใด เมื่อบรรพชิตผู้มีศีลเข้าไปสู่สกุล พวกมนุษย์



สามเณรนิโครธ (๓)

๒๖๐

ยอมกำจัดมลทินคือความตระหนี่ สมัยนั้น สกุนั้นชื่อว่า ปฏิบัติปฏิบัติปฏิบัติทำตนให้เป็นไปพร้อม เพื่อความเป็นผู้มีศักดิ์ใหญ่

สมัยใด เมื่อบรรพชิตผู้มีศีลเข้าไปสู่สกุล พวกมนุษย์จัดของถวายตามกำลัง สมัยนั้น สกุนั้นชื่อว่า ปฏิบัติปฏิบัติปฏิบัติทำตนให้เป็นไปพร้อม เพื่อความเป็นผู้มีโภคทรัพย์มาก

สมัยใด เมื่อบรรพชิตผู้มีศีลเข้าไปสู่สกุล พวกมนุษย์ยอมไต่ถาม ฟังธรรม สมัยนั้น สกุนั้นชื่อว่า ปฏิบัติปฏิบัติปฏิบัติทำตนให้เป็นไปพร้อม เพื่อความเป็นผู้มีปัญญามาก

อานิสงส์การได้เห็นสมณะ มีบันทึกไว้ในพระไตรปิฎกมากมาย เช่น เพียงได้เห็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าชั่วคราวก็เห็นและบังเกิดความเลื่อมใส ครั้นละโลกไปก็ได้ไปสู่สุคติโลกสวรรค์ แต่ถ้าความเลื่อมใสนั้นแสดงออกมาทางกาย และวาจา ผลแห่งการเห็นสมณะ จะทับทวีมากยิ่งขึ้นไปอีกเหมือนดังพุทธวจนะ ที่ได้ยกขึ้นกล่าวอ้างข้างต้นนั้นแหละ เช่น ถ้าหากเราเห็นเพียงชั่วขณะ ได้เห็นท่านเดินผ่านไป หรือเราเผชิญเดินไปเห็นท่าน และแสดงความเคารพ พนมมือไหว้ด้วยจิตที่เลื่อมใส หากไม่สะดวกในการกราบ ก็ประณมมือไหว้ ถ้าไหว้ไม่สะดวก ก็แสดงความเคารพด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง เช่น หลีกทางให้ท่านก่อน อย่างน้อยที่สุด ก็แลดูท่านด้วยจิตที่เลื่อมใส นี่



สามเณรนิโครธ (๓)

๒๖๑

เป็นกิจริยาที่จะทำให้เกิดบุญกุศล เกิดสิริมงคลแก่ตัวเรา

ทีนี้เรามาศึกษากันต่อถึงเรื่องการเห็นสมณะของ พระเจ้าอโศกมหาราชว่า ผลแห่งการได้เห็นสมณะน้อยคือ สามเณรนิโครธ พระองค์ได้ทำความเลื่อมใสให้เห็นเป็นรูปธรรม ที่ปรากฏแก่ชาวโลกอย่างไรบ้าง พอพูดถึงสามเณรนิโครธครั้งใด หลวงพ่อรู้สึกปลื้มปิติใจทุกครั้ง เพราะท่านเป็นต้นบุญต้นแบบ ของสามเณร ผู้เป็นเหล้าก่อก่อของสมณะ เป็นแสงสว่างท่ามกลาง ความมืด ที่พลิกใจของพระราชาให้หันมาเลื่อมใสในพระพุทธ- ศาสนา แล้วผลแห่งความเลื่อมใสครั้งนั้น ได้ส่งผลอันยิ่งใหญ่ เรื่อยมาจนถึงพวกเราในปัจจุบัน

*เรื่องมีอยู่ว่า เมื่อพระเจ้าอโศกเกิดความศรัทธาใน สามเณรนิโครธแล้ว ก็ได้นิมนต์พระมาฉันในพระราชมณเฑียร ยิ่งเห็นกิจริยามารยาทที่สงบสำรวม เห็นอินทรีย์ที่ผ่องใสของ ภิกษุสงฆ์ทุกรูป ก็ยิ่งปิติ รู้สึกว่าได้ทำบุญถูกเนื้อนาบุญจริงๆ พระองค์ทรงรับสั่งให้สร้างมหาวิหาร ชื่อว่า อโศการาม ทรงตั้ง ภัตไไว้เพื่อถวายภิกษุหกแสนรูป มีอยู่วันหนึ่งขณะที่ทรงถวาย มหาทานที่อโศการามท่ามกลางพระภิกษุสงฆ์ ท่านได้ตรัสถาม



ปัญหาว่า “ท่านผู้เจริญ พระธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแสดงแล้ว มีประมาณเท่าไร” พระสงฆ์ถวายพระพรว่า “มหาบพิตร พระธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแสดงแล้วนั้น มี ๘๔,๐๐๐ พระธรรมชั้น”

พระราชาทรงเลื่อมใสในพระธรรม จึงรับสั่งว่าจะบูชาพระธรรมขั้นบันไดแต่ละขั้นด้วยวิหารแต่ละหลัง ทรงสละพระราชทรัพย์ถึง ๙๖ โกฏิ รับสั่งพวกอำมาตย์ให้ส่งพนักงานไปช่วยกันสร้างวิหาร ๘๔,๐๐๐ หลัง ไว้ในพระนคร ๘๔,๐๐๐ นคร ส่วนพระองค์เองได้ทรงเริ่มการทำงานในโอศกมหาวิหาร ในโอศการามเมื่อมหาวิหาร ๘๔,๐๐๐ หลัง สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็ทรงรับสั่งให้ประกาศทั่วพระนครว่า อีก ๗ วัน จะมีการฉลองพระวิหารขอให้ประชาชนทั้งหมด จงสมาทานศีล ๘ เพื่อเตรียมการฉลองพระวิหาร

พอครบ ๓ วัน พระราชามีหมู่เสนาอำมาตย์หลายแสน
ซึ่งแต่งตัวด้วยเครื่องอลังการทุกอย่าง เสด็จเที่ยวชมพระนครที่
ตกแต่งประดับประดาเป็นอย่างดี เสด็จพระราชดำเนินไปยัง
พระวิหาร ได้ประทับยืนอยู่ ณ ท่ามกลางภิกษุสงฆ์ ภิกษุที่
ประชุมกัน ในขณะนั้นมีประมาณ ๘๐ โกฏิ ภิกษุณีมีประมาณ
เก้าล้านหกแสน เฉพาะภิกษุผู้เป็นพระชีนาสพประมาณแสนรูป



สามเณรนิโครธ (๓)

๒๖๓

และท่านพระชีณาสพเหล่านั้น ได้ทำปาฏิหาริย์ ชื่อว่า โลกวิวรรณ์ คือการเปิดโลก ๓ ให้พระราชาได้ทอดทัศนา

พระราชาประทับยืนอยู่ที่โคศการาม ทรงเหลียวดูตลอด ทั้ง ๔ ทิศ ได้ทอดพระเนตรเห็นชมพูทวีป มองเห็นพระวิหาร ๘๔,๐๐๐ หลัง ที่รุ่งโรจน์อยู่ด้วยการบูชาในการฉลองพระวิหาร อย่างโอฬาร ทรงประกอบด้วยปติปราโมทย์เป็นอย่างมาก จึง ตรัสถามภิกษุสงฆ์ว่า “ข้าแต่พระคุณเจ้าผู้เจริญ ในพระศาสนา ของพระโลกนาถเจ้าของเราทั้งหลาย มีใครบ้าง ได้สละทรัพย์ บริจาคทานมากมายเหมือนอย่างนี้บ้าง”

พระโมคคัลลิตฺตฺรติสสเถระ ได้รับมอบหน้าที่จากภิกษุ-สงฆ์ให้เป็นผู้วิไลชันาปัญหา พระมหาเถระถวายพระพรว่า “มหาบพิตร ขึ้นชื่อว่าผู้ถวายปัจจัยในพระศาสนาของพระ-ทศพลเช่นกับพระองค์ ในเมื่อครั้งพระตถาคตเจ้า ยังทรงมี พระชนม์ชีพอยู่ ไม่มีใครเลย พระองค์เท่านั้น ทรงมีการบริจาค ยิ่งใหญ่” พระราชาทรงสดับคำของพระเถระแล้วก็ยังเกิดความปิติ จึงทรงดำริว่า เราได้เป็นผู้ที่ถวายปัจจัยมากที่สุด เรากำลัง ยกย่องเชิดชูพระพุทธศาสนา เมื่อเป็นเช่นนี้ เราจะได้ชื่อว่า เป็นทายาทแห่งพระศาสนาหรือยังหนอ จึงได้ตรัสถามภิกษุสงฆ์ ว่า “ข้าแต่พระคุณเจ้าผู้เจริญ โยมเป็นทายาทแห่งพระศาสนา แล้วหรือยัง”



สามเณรนิโครธ (๓)

๒๖๔

พระเถระถวายพระพรว่า “มหาบพิตร ผู้ถวายปัจจัยได้ชื่อว่าผู้อุปัฏฐากเท่านั้น ผู้ใดพึงถวายจตุปัจจัย กองตั้งแต่แผ่นดินสูงจรดถึงพรหมโลก ผู้นั้นยังไม่ถึงความนับว่า เป็นทายาทในพระศาสนาได้ ส่วนบุคคลใดให้บุตรผู้เป็นโอรสของตนบวช บุคคลนี้ท่านเรียกว่าเป็นทายาทแห่งพระศาสนา” พระเจ้าอโศกเมื่อได้ฟังวิไลสนาเช่นนั้นแล้ว ก็ปรารภกับพระกุมาร ซึ่งตามปกติก็มีพระประสงค์อยากจะผนวชอยู่แล้ว แต่ยังไม่ได้โอกาส ครั้นพระบิดาตรัสถาม พระกุมารเกิดมหาปีติที่ตนจะได้โอกาสบรรพชา จึงทูลขออนุญาตบรรพชา เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว มหิตกุมารพร้อมด้วยพระธิดาลังขมิตตาก็ออกบรรพชาบวชได้ไม่นานก็บรรลุลหรรณเป็นพระอรหันต์

ตั้งแต่นั้นมา พระเจ้าอโศกก็ได้ชื่อว่าเป็นญาติกับพระศาสนา และช่วยทะนุบำรุงพระพุทธศาสนาอย่างเต็มที่เต็มกำลัง พระพุทธศาสนาก็เจริญรุ่งเรืองไปทั่วชมพูทวีปอีกครั้งหนึ่ง ทรงเป็นองค์อุปถัมภ์ในการสังคายนาพระไตรปิฎก ส่งพระธรรมทูตไปเผยแผ่ต่างประเทศทั่วโลก และทรงส่งพระโสณกเถระกับพระอุตตรเถระมาที่สุวรรณภูมิ ซึ่งก็คือแถบประเทศเขมร ไทย ลาว พม่านี้เอง

เราจะเห็นว่า การได้เห็นสมณะหรือเห็นสามเณรผู้เป็น



สามเณรนิโครธ (๓)

๒๖๕

เหล่ากอของสมณะ เป็นสุดยอดแห่งการเห็นทุกสิ่งทุกอย่าง เพราะนั่นคือทางมาแห่งบุญกุศลที่ทำให้เราได้สติ ไม่ประมาท ชื่อว่าได้นุชาพระรัตนตรัย ผลบุญนั้นจะส่งให้เราถึงพร้อมด้วย มนุษย์สมบัติ ทิพยสมบัติ และนิพพานสมบัติ

เพราะฉะนั้น พวกเราทั้งหลายได้เกิดในยุคสมัยที่ยังมี สมณะเหลืออยู่ นับว่าเป็นผู้มีโชคอันประเสริฐแล้ว ก็อย่าได้ดูเบา เวลาเห็นพระภิกษุผ่านไปมาหน้าบ้านของเรา ท่านมาโปรด เราในยามเช้า เพื่อนำบุญมาให้เราถึงหน้าบ้านแล้ว ให้หมั่น ทำบุญตักบาตร ถวายทานกับท่านด้วยความเคารพเลื่อมใส ให้ ทำกันอย่างเต็มที่เต็มกำลัง อย่าได้ขาดเลยแม้แต่วันเดียว

